

การกำจัดขยะของชุมชนไร้ขยะในภาคตะวันออกของประเทศไทย

นางสาวสุพิชชา ชุ่มชูวัฒน์

นางสาววรรณวิภา จันทร์ดี

นางสาววาสนา พันชัยภูมิ

นางสาวสุวชล รัชดาพรธนาธิกุล

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการกำจัดขยะของชุมชนไร้ขยะในภาคตะวันออกของประเทศไทย และเพื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะของชุมชนไร้ขยะในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยวิธีการวิจัยเป็นแบบผสมผสานทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก และข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 ครัวเรือน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการวิเคราะห์ทางสถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบในการกำจัดขยะของชุมชนไร้ขยะในภาคตะวันออกของประเทศไทย จะมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนก่อนนำไปกำจัด โดยขยะรีไซเคิล นำไปขาย ขยะอินทรีย์ ทำเป็นปุ๋ยหมักหรือฝังกลบ ขยะอันตราย นำไปทิ้งในถังขยะหรือสถานที่ที่เทศบาลจัดให้ สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการมีส่วนร่วมใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลประโยชน์ มีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านตัดสินใจ ด้านการประเมินผล และด้านการดำเนินงาน ตามลำดับ จาก การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้าน อายุ อาชีพ รายได้ และจำนวนสมาชิก ที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้นำชุมชน กระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสำนึกในการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการวางแผนที่ยังต่ำกว่าการมีส่วนร่วมด้านอื่น

คำสำคัญ: การกำจัด ชุมชนไร้ขยะ ภาคตะวันออก